

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

2010/2272(INI)

30.5.2011

OPINIA

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie mobilności i integracji osób niepełnosprawnych oraz europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych 2010-2020
(2010/2272(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że europejska strategia 2010-2020 musi przyczynić się do:
 - włączenia społecznego 80 milionów osób niepełnosprawnych żyjących w Unii Europejskiej, szczególnie kobiet;
 - ułatwienia pracy ich opiekunów, z których większość stanowią kobiety;
 - podniesienia świadomości zaangażowanych podmiotów oraz do koordynowania ich działań po uprzednim jasnym określeniu celów i zaleceń;
 - zwalczania podwójnej dyskryminacji, a nawet dyskryminacji z wielu przyczyn, na jaką narażone są niepełnosprawne kobiety z powodu silnej współzależności między niepełnosprawnością, płcią, zatrudnieniem a wykształceniem;
 - odpowiedniej integracji osób niepełnosprawnych, co stanowi ważny krok nie tylko dla osób niepełnosprawnych, ale powinno też być postrzegane jako wzbogacenie całego społeczeństwa;
2. podkreśla, że kryzys gospodarczy zmusił niektóre kraje członkowskie UE do zastosowania cięć w zakresie środków przeznaczonych na pomoc osobom niepełnosprawnym, co będzie miało niekorzystny wpływ na edukacyjne, socjalne i gospodarcze potrzeby kobiet posiadających obowiązki rodzinne;
3. ubolewa nad faktem, że komunikat Komisji dotyczący europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności nie zawiera zintegrowanej perspektywy równości płci ani osobnego rozdziału poświęconego polityce w sprawie niepełnosprawności z uwzględnieniem problematyki płci, pomimo że niepełnosprawne kobiety często znajdują się w bardziej niekorzystnej sytuacji niż niepełnosprawni mężczyźni i częściej cierpią z powodu ubóstwa i wykluczenia społecznego; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia problematyki płci w całej europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności 2010-2020; wzywa również państwa członkowskie do opracowania krajowych strategii na rzecz niepełnosprawnych kobiet, obejmujących tematykę zawartą w konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ratyfikowanej w ostatnim czasie przez UE;
4. wzywa Komisję i państwa członkowskie do gromadzenia szczegółowych i wiarygodnych danych statystycznych na temat rzeczywistej sytuacji osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem wymiaru dotyczącego płci, niepełnosprawności i przemocy, w celu sporządzania rocznych sprawozdań ukazujących sytuację tych osób w poszczególnych państwach członkowskich, a także do gromadzenia wiarygodnych danych na temat sytuacji opiekunów;
5. podkreśla potrzebę wczesnej diagnozy i opracowania rozwiązań, które pozwolą jak

największej liczbie osób niepełnosprawnych uzyskać samodzielność, zapewnią im dostęp do edukacji integracyjnej i życia zawodowego oraz umożliwią korzystanie z przysługujących im praw socjalnych, aby osoby te nie znalazły się w trudnych pod względem społecznym sytuacjach, w których byłyby narażone na poważne ryzyko dyskryminacji, ubóstwa i wykluczenia społecznego;

6. podkreśla, że osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy ludności oraz że strategie i działania planowane na ich rzecz powinny uwzględniać tę niejednorodność, a także fakt, że niektóre grupy, na przykład niepełnosprawne kobiety, stają w obliczu dodatkowych trudności i różnorodnych form dyskryminacji;
7. podkreśla, że priorytetem jest dostęp do świadczeń zdrowotnych; zauważa, że w większości państw problematyka płci i kwestie niepełnosprawności w odniesieniu do świadczeń zdrowotnych i usług społecznych nie są ujęte w tych samych przepisach, w wyniku czego niepełnosprawne kobiety często korzystają ze świadczeń zdrowotnych skierowanych do wszystkich kobiet lub do osób niepełnosprawnych w ogóle, ale rzadko przeznaczonych specjalnie dla kobiet niepełnosprawnych;
8. wskazuje, że w większości państw członkowskich Unii Europejskiej brak jest przystępnych cenowo, dostępnych i wysokiej jakości usług opieki oraz że kobiety i mężczyźni nie sprawują opieki w równym stopniu, co ma bezpośredni negatywny wpływ na możliwość udziału kobiet we wszystkich aspektach życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego i politycznego;
9. podkreśla konieczność szkolenia pracowników ochrony zdrowia i nauczycieli w trakcie cyklu kształcenia oraz podnoszenia świadomości rodziców i nauczycieli na temat wszystkich rodzajów niepełnosprawności, ponieważ niektóre z nich, mimo częstego występowania, są mało znane;
10. zauważa, że opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi często sprawują kobiety (matki), które muszą zmagać się z procedurami obowiązującymi w ośrodkach zdrowia, szkołach i organach administracji, co ma negatywny wpływ na ich karierę zawodową; wzywa państwa członkowskie do odpowiedniego uwzględnienia problemów, jakie napotykają rodzice niepełnosprawnych dzieci, którzy często zmuszeni są pozostawać poza rynkiem pracy, oraz do upowszechniania strategii politycznych mających na celu wsparcie i pomoc takim rodzicom; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia elastyczności czasu pracy, aby kobiety sprawujące opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi nie były wykluczane z rynku pracy;
11. podkreśla konieczność zachęcania państw członkowskich, aby udział i nieodpłatna praca opiekunów, przeważnie kobiet, w opiece nad osobami niepełnosprawnymi były uznawane przez systemy ubezpieczeń socjalnych i systemy emerytalne; podkreśla, że szczególną uwagę powinno się zwracać na te kobiety;
12. zauważa postęp, jaki dokonuje się dzięki pracy stowarzyszeń rodziców dzieci lub osób niepełnosprawnych, często prowadzonych przez kobiety; domaga się, aby zaangażowanie w działalność takich stowarzyszeń było uwzględniane podczas uznawania zdobytego doświadczenia zawodowego i zachęca do wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi;

13. wskazuje, że wysokiemu odsetkowi kobiet w grupie społecznej osób powyżej 60 roku życia odpowiada wysoki odsetek niepełnosprawnych kobiet, którym często grozi ubóstwo; w związku z tym zachęca państwa członkowskie do zwiększenia dostępu do środków, które będą stanowiły pomoc dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę i do zwiększenia liczby wspomnianych środków;
14. zwraca się do Komisji, aby w przyszłym europejskim akcie w sprawie dostępności szczególnie i wyraźnie podkreśliła wzajemne powiązania między problematyką płci i kwestiami niepełnosprawności oraz aby zadbała o uwzględnienie pełnego zakresu zagadnień ważnych dla niepełnosprawnych kobiet;
15. podkreśla, że ofiarami przemocy i wszelkich form wyzysku często padają kobiety niepełnosprawne; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia mechanizmów wsparcia i do podjęcia energicznych działań w celu zwalczania wszelkich form przemocy wobec osób niepełnosprawnych, zwłaszcza kobiet, osób starszych i dzieci, które często padają ofiarami przemocy psychicznej i fizycznej, a także seksualnej; zauważa, że prawie 80% niepełnosprawnych kobiet pada ofiarą przemocy i że ryzyko przemocy seksualnej jest w ich przypadku wyższe niż w przypadku innych kobiet; wyraża ubolewanie, że w unijnych i krajowych przepisach dotyczących zapobiegania wykorzystywaniu, przemocy i nadużyciom często nie zwraca się należytej uwagi na kwestię niepełnosprawności; zaleca państwom członkowskim, aby rozwały opracowanie krajowych strategii dotyczących dostępu kobiet niepełnosprawnych do wymiaru sprawiedliwości i ich ochrony przed wykorzystywaniem; zwraca się do Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn o przeprowadzenie badań na temat sytuacji niepełnosprawnych dziewcząt i kobiet w kontekście przemocy;
16. zwraca uwagę na trudności w dostępie do rynku pracy, jakie napotykają kobiety niepełnosprawne, i dodaje, że należy je zachęcać, by kontynuowały studia, rozwijały specjalistyczne umiejętności dzięki odpowiednim szkoleniom zawodowym, uczestniczyły w programach uczenia się przez całe życie i stosowały nowoczesne technologie informacyjne i komunikacyjne, jednocześnie nakłaniając przedsiębiorstwa do ich zatrudniania przy zapewnieniu pozytywnych środków i odpowiedniego finansowania, ponadto należy nakłaniać państwa członkowskie do działań na rzecz polityki w zakresie dostępu do informacji przystosowanych do różnych typów niepełnosprawności; wzywa również do pilnego wdrożenia prawodawstwa, które promuje i finansuje programy wspierające włączenie się kobiet niepełnosprawnych do życia zawodowego, co zachęciłoby stowarzyszenia, fundacje, organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa do współpracy;
17. wzywa państwa członkowskie do budowy zarówno samodzielnych, jak i zbiorowych miejsc zakwaterowania o dobrej jakości i dostępnych cenowo dla wszystkich;
18. podkreśla znaczenie optymalnego wykorzystania unijnych instrumentów finansowania, w szczególności funduszy strukturalnych, w celu promowania dostępności i niedyskryminacji osób niepełnosprawnych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na kobiety, które często padają ofiarą różnych form dyskryminacji, oraz zwiększenia widoczności możliwości finansowania działań tego rodzaju w programach na okres po 2013 r.;

19. zachęca państwa członkowskie do promowania kampanii uświadamiających dotyczących sytuacji osób niepełnosprawnych, a w szczególności niepełnosprawnych kobiet;
20. wzywa do uruchomienia funduszy europejskich służących prowadzeniu kampanii informacyjnych i działań uwrażliwiających na rzecz kobiet niepełnosprawnych;
21. wzywa państwa członkowskie do ułatwiania reprezentacji kobiet niepełnosprawnych w procesach decyzyjnych w celu zadbania o ich interesy i ochronę przysługujących im praw;
22. podkreśla, że w celu zmniejszenia ograniczeń w swobodzie przemieszczania się osób niepełnosprawnych w Europie należy przyjąć europejską kartę mobilności;
23. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wdrożenia strategii politycznych wspierających osoby niepełnosprawne, zwłaszcza kobiety i dzieci, aby pomóc im w uzyskaniu samodzielności i pełnej integracji społecznej; w związku z tym apeluje do Komisji o wspieranie programów wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, a w szczególności o zbadanie roli osobistych pomocników osób niepełnosprawnych i sposobu, w jaki przyczyniają się oni do ułatwienia osobom niepełnosprawnym codziennego życia i do zapewnienia im niezależności;
24. podkreśla, że w celu lepszej integracji osób niepełnosprawnych konieczne jest rozszerzenie ich praw dostępu do transportu publicznego oraz ich praw jako pasażerów linii lotniczych;
25. podkreśla, że kobiety niepełnosprawne mają w równym stopniu prawo do udziału w szybkim rozwoju produktów i usług powstających na bazie nowych technologii i do korzystania z nich, ponieważ pozwoli im to uczestniczyć w integracyjnym społeczeństwie informacyjnym bez barier;
26. zauważa, że zagrożenie ubóstwem i bezrobociem to problem szczególnie poważny w przypadku matek samotnie wychowujących dzieci niepełnosprawne;
27. uważa, że należy przewidzieć specjalne środki wsparcia, które pozwolą zatroszczyć się o osoby niepełnosprawne o niskich dochodach, w celu zagwarantowania, że osoby te będą miały równy dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnych i że nie powstaną nowe formy wykluczenia społecznego;
28. zauważa, że osiągnięcie poziomu zatrudnienia określonego w strategii „UE 2020” będzie niemożliwe bez masowego udziału kobiet, zaś pełny udział kobiet nie będzie możliwy, jeśli ich praca w charakterze opiekunek nie zostanie uznana w stopniu wystarczającym.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	25.5.2011
Wynik głosowania końcowego	+: 29 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Iratxe García Pérez, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Izaskun Bilbao Barandica, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Roger Helmer, Jacek Włosowicz